

Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Centre de Documentació

Memòria 2021

Contingut

1.	Presentació	3
2.	Processos estratègics	4
2.1.	Projectes anuals	4
2.2.	Pressupost	4
2.3.	Desenvolupament de la col·lecció	5
2.3.1.	Monografies	5
2.3.2.	Publicacions periòdiques	6
2.3.3.	Audiovisuals	6
2.3.4.	Mapes	6
2.3.5.	Esporga	6
2.4.	Cooperació	8
2.5.	Equip	10
2.5.1.	Formació	11
2.5.2.	Publicacions	12
2.6.	Difusió	13
2.6.1.	Activitats	13
2.6.2.	Internet i xarxes socials	17
2.6.3.	Visites a recursos en línia	19
3.	Processos clau - productes	21
3.1.	Guies de lectura	21
3.2.	Novetats bibliogràfiques	21
3.3.	El Llibre del Mes	22
3.4.	DocuMuseus	22
4.	Processos clau – serveis	24
4.1.	Informació i atenció al públic	24
4.2.	Préstec	27
4.3.	Reproducció de documents	29
4.4.	Suport a la recerca i a la difusió científica	30
4.4.1.	Control i difusió de la producció científica institucional	30
4.4.2.	Suport al personal investigador	32
4.4.3.	Suport a la difusió de publicacions	32
4.4.4.	Suport al Departament de Col·leccions	34
5.	Processos de suport	36
5.1.	Distribució de les publicacions del Museu	36

5.2.	Conservació i emmagatzematge	36
5.3.	Processament del fons documental	37

1. Presentació

El 2021 vam fer unes primeres passes decisives per al futur del Centre de Documentació. Vam dur a terme el trasllat de tot el fons documental del Museu Martorell a un centre de custòdia alhora que les col·leccions naturals van quedar instal·lades al Castell dels Tres Dragons. També ens hi vam traslladar el personal, de manera que, amb l'edifici buit, a finals d'any van començar les obres de remodelació per tal que a la primavera de 2023 es torni a obrir al públic com a seu de la Biblioteca i d'una nova exposició dedicada a la història de les ciències naturals a Catalunya. No cal dir que durant el 2022 l'esforç de tot l'equip es centrarà a preparar el trasllat de les col·leccions documentals del Laboratori de Natura i a les tasques que hauran d'assegurar l'arrencada de la nova Biblioteca.

La pandèmia de la Covid no va remetre i això va continuar afectant els objectius, funcions i fluxos de treball, tot i que, òbviament, en menor mesura que l'any anterior, ja teníem el rodatge fet. El que va representar un alentiment en les tasques que obligatòriament requereixen la presència física, alhora va permetre continuar avançant, i a molt bon ritme, en l'increment de la nostra presència en les xarxes socials (a finals d'any teníem més de 400 seguidors al recent estrenat compte de Twitter) i facilitant l'accés als continguts digitals del Museu, fet que ha comportat un augment de l'impacte. Pel que fa a les publicacions, durant l'any es van aconseguir gairebé el doble de descàrregues i consultes que el 2020. Es van produir una mitjana diària de 94 consultes (accessos a la fitxa de la publicació) i 39 descàrregues (dels fitxers PDF). El total acumulat a final de l'any va ser de quasi 51.000 consultes i 22.900 descàrregues.

Seguint amb l'objectiu de donar visibilitat al patrimoni documental, el maig vam signar un acord amb Coeli per a participar en la plataforma MuseuObert. En acabar l'any havíem incorporat 23 peces corresponents a llibres de la col·lecció Antiquària sobre insectes.

Pel que fa als serveis, el 2021 vam augmentar el nombre de visitants i préstec respecte al 2020, però ens mantenim lleugerament per sota de les xifres pre pandèmiques. Cal ressaltar com a una més que probable explicació que la Biblioteca va romandre tancada a la consulta presencial des del juny i la Mediateca va continuar tot l'any oberta només caps de setmana i festius. Tanmateix, augmenten notablement les consultes no presencials i la petició d'articles.

El novembre, coincidint amb els actes organitzats amb motiu de la Setmana de la Ciència, la Mediateca inaugura nom propi: **Mediateca Lynn Margulis**. Per posar-ho en context vam crear una secció fixa amb alguns dels seus llibres i una breu explicació del paper d'aquesta científica nord americana en la biologia del s. XX. Recordem que, per voluntat del seu hereu, el Dr. Ricard Guerrero, el Centre de Documentació custodia la biblioteca de Lynn Margulis, composta de més de 400 obres.

En aquesta memòria anual, per primera vegada, incloem els indicadors més significatius referits a la Biblioteca i l'Arxiu de l'Institut Botànic de Barcelona. Si bé aquestes dues col·leccions són considerades com del CSIC a efectes del catàleg, no hem d'oblidar que pertanyen al patrimoni cultural de l'Ajuntament de Barcelona. Contribuïm així, modestament, a deixar constància del seu ús.

2. Processos estratègics

2.1. Projectes anuals

La major part dels projectes desenvolupats es consideren **estables** perquè assegurin el funcionament del Centre de Documentació i estan dotats de pressupost propi. Les accions i resultats que se'n deriven estan explicades al llarg de la Memòria.

- ✚ Adquisició de monografies i renovació de subscripcions
- ✚ Personal extern: auxiliars d'atenció al públic de la Mediateca i suport global a la gestió del Centre de Documentació
- ✚ Conservació: Compra de material fungible per a necessitats específiques: fundes i carpetes de paper i plàstic lliure d'àcids, CD-R imprimibles, tires de prevenció de furt, fitxes de registre de revistes, suports de presentació per a llibres, estoigs per a material àudio i vídeo, cintes de retolació electrònica...
- ✚ Formació del personal: assistència a cursos i congressos
- ✚ Enquadernació
- ✚ Digitalització
- ✚ Tractament dels arxius Històric i Fotogràfic
- ✚ Repositori institucional

Tanmateix, val a dir que bona part de les funcions i el temps va estar dedicat al **projecte de trasllat dels fons documentals del Museu Martorell cap a un magatzem de custòdia**.

2.2. Pressupost

Enguany hem comptat amb el mateix pressupost que el 2020.

Pressupost 2021	122.304,82 €
Subscripcions i compra de llibres	13.100 €
Material fungible	600 €
Congressos i cursos	2.000 €
Restauració Llibre Antic	7.000 €
Tractament Arxius	8.200 €
Digitalització	7.300 €
Llicència RECERCAT	2.100 €
Llicència ATOM	1.200 €

Ingressos

Directes	
Fotocòpies + PI ¹	287,21 €
Indirectes	
Donació, obsequi i intercanvi de monografies	2.734,38 €
Donació, obsequi i intercanvi de revistes	28.450,00 €
Obtenció gratuïta de documents	834,50 €
Total	32.306,09 €

2.3. Desenvolupament de la col·lecció

2.3.1. Monografies

Registres a 31/12/2021: **19.970**

Increment 2021: **478**

Biblioteca: **325**

Jardí Botànic: **14**

Mediateca: **139**

Procedència

Donació + obsequi: **224**

Adquisició: **249**

Intercanvi: **5**

Total: **478**

Incorporacions Mediateca

Infantil: **93** Adults: **46**

IBB

Registres a 31/12/2021: **11.114**

Incorporades 2021: **250**

¹ Les sigles PI corresponen a Préstec Interbibliotecari. Els ingressos per aquest concepte provenen de les tarifes que paguen les biblioteques que ens demanen documents en préstec i que no pertanyen a la Xarxa CSIC.

2.3.2. Publicacions periòdiques

Registres a 31/12/2021: 1.820

Nous títols: **3**

Baixes: **11**

Títols en curs: **313**

Subscripcions: **32**

Registres a 31/12/2021: 1.820

No es reben actualment: **1.508**

Es reben actualment: **313**

Per intercanvi i donació: **281**

Per subscripció: **32**

Respecte a 2020

Títols nous: **3**

Títols que es deixen de rebre: **11**

Revistes Mediateca: **12**

Títols en curs: **7**

Es reben per subscripció: **6**

Es reben per intercanvi i donació: **1**

No es reben actualment: **5**

No vam incorporar cap audiovisual a les col·leccions. El total a 31/12/2021 és de 1.408

2.3.4. Mapes

No vam incorporar cap nou mapa a les col·leccions. El total a 31/12/2021 és de 1.211 mapes catalogats.

2.3.5. Esporga

Degut a la complexitat del procediment i la falta de recursos, continuem sense dur a terme cap actuació relativa a l'esporga. Tanmateix, som molt estrictes a l'hora d'acceptar els obsequis i donacions, desestimant sistemàticament aquells en què els donants no ens autoritzen a incorporar a les col·leccions únicament els documents que compleixen els següents criteris:

Falten a les nostres col·leccions

Relacionats directament amb
les temàtiques del Museu

No es troben en biblioteques del nostre àmbit amb les quals tenim acords de cooperació

Obsequis i donacions

Glòria Masó

4 monografies sobre flora del Marroc

CSIC

4 monografies de divulgació de la ciència de l'editorial CSIC

Altres organismes oficials

Diverses publicacions editades pel Ministerio de Agricultura, ajuntaments de Catalunya i Espanya i pel Centro Internacional UNESCO de Reservas de la Biosfera del Mediterraneo.

José Manuel Diéguez

Aquest usuari del Centre de Documentació va fer obsequi de 69 llibres, la majoria de divulgació de la ciència i de molt recent publicació, però també alguns d'altament especialitzats sobre entomologia. Tot estan catalogats i consultables a la Mediateca i a la Biblioteca.

Família Pascual Torramadé

En Xavier Pascual Torramadé (1954-2021), biòleg per formació i vocació, va estar vinculat com a col·laborador i assessor al Museu de Zoologia de Barcelona (actualment Museu de Ciències Naturals) des de ben jove i fins la seva mort. Durant les dècades dels 80 i 90 va estar al capdavant de la secció d'Herpetologia i d'aleshores ençà va participar activament en la recol·lecció, descripció i catalogació de les col·leccions d'amfibis i rèptils.

A finals del 2021 els seus germans Josep i Montserrat van oferir al Centre de Documentació la seva biblioteca particular.

Llibres	95 monografies sobre amfibis i rèptils, bàsicament de caràcter geogràfic. 12 exemplars de publicacions de la Junta de Ciències Naturals.
Revistes	Números solts del <i>Butlletí de la Societat Catalana d'Herpetologia</i> , la <i>Revista Española de Herpetología</i> , el <i>Boletín de la Asociación Española de Herpetología</i> , <i>Amphibia-Reptilia</i> , <i>Quercus</i> , i el <i>Bulletin de la Société Herpétologique de France</i>

Documents fotogràfics	• 516 diapositives, datades entre 1978 i 1986 que documenten el treball de camp per diverses zones de Catalunya. 38 unitats corresponen al Parc Zoològic de Barcelona • 38 positius en paper aplegats en un àlbum. Es tracta d'imatges de sortides de camp a la Vall d'Aran i a Canterbury. També d'exemplars de les col·leccions d'amfibis i rèptils del Museu.
Documents d'arxiu	• Conjunt de 131 documents acreditatius de la seva relació amb les següents entitats: - o Museu de Zoologia - o Institució Catalana d'Història Natural - o ICONA - o Universitat de Barcelona - o Parc Zoològic de Barcelona - o Societat Catalana d'Ictiologia i Herpetologia - o Societat Catalana de Biologia - o Dep. D'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya - o TERMCAT • Proves d'impremta dels seus articles, amb anotacions manuscrites • Conjunt de 4 llibretes de camp amb anotacions manuscrites • Conjunt de separates dels seus articles publicats

2.4. Cooperació

Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC)

Compartim catàleg i participem en el préstec interbibliotecari. Estem obligades a complir tots els requisits de manteniment i actualització de les bases de dades i recursos comuns de la Xarxa i a participar en els processos d'avaluació de resultats.

CRAI UB

Vam continuar col·laborant amb el CRAI de la Universitat de Barcelona per a l'entrada de nous termes al seu Tesauro (THUB), el qual fem servir per a la indexació de matèries al RECERCAT. Així, si durant l'any 2020 es van donar d'alta 34 nous termes, el 2021 se'n van afegir 38, i la majoria també van ser, com l'any anterior, relatius a famílies i ordres d'insectes.

SEDAC (Servei de Documentació i Accés al Coneixement. Ajuntament de Barcelona)

Des que aquest servei va desenvolupar el repositori BCNROC el Centre de Documentació és el departament encarregat de penjar-hi els documents administratius i econòmics del Museu que ens sol·liciten.

Enguany també apareixen en aquest repositori les publicacions científiques del personal del Museu; per a més informació vegeu: <https://blog.museuciencies.cat/2021/02/les-publicacions-cientifiques-del-personal-del-museu-disponibles-al-repositori-de-lajuntament-de-barcelona/>.

Fem ús del Servei d'Obtenció de Documents del SEDAC quan no els podem aconseguir per cap altra via.

RECIDA (Red de Centros de Información y Documentación Ambiental)

Xarxa de centres de documentació i espais naturals protegits. Té la finalitat de promoure la coordinació i col·laboració entre els seus membres per millorar els serveis als usuaris.

Vam assistir al XXè Seminario, que es va celebrar a Valsain del 20 al 22 d'octubre, on vam presentar la comunicació *Clubes de lectura en centros de información ambiental*, juntament amb el Centro de Documentación del Agua y el Medio Ambiente de Zaragoza.

Com és habitual, vam atendre nombroses sol·licituds d'articles i d'informació bibliogràfica rebudes a la llista de distribució de correu-e.

Ens satisfà esmentar que la Xarxa va quedar finalista de l'IFLA Green Library Award 2021.

DocAmbCat

Som un dels 135 centres amb fons específics sobre temes ambientals que formen part d'aquesta xarxa impulsada pel Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Enguany la nostra participació en els actes que habitualment organitza s'ha vist limitada per la dedicació al trasllat de la biblioteca del Museu Martorell.

IASA

Un grup de responsables de gestió de documents audiovisuals a Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra i Portugal, van proposar de crear una branca ibèrica d'IASA (**International Association of Sound and Audiovisual Archives**). Van convidar el Museu de Ciències Naturals de Barcelona a formar-hi part i vam participar en les tres primeres reunions.

ICUB

En el marc del programa **Ciutat Lectora**. Vegeu-ne més detalls en l'apartat Difusió d'aquesta memòria.

Amb altres departaments i àrees del Museu:

Omnimus (Bioexplora)

Participem en diverses reunions i presentem propostes de millora.

Amb altres institucions:

Institut Català d'Ornitologia

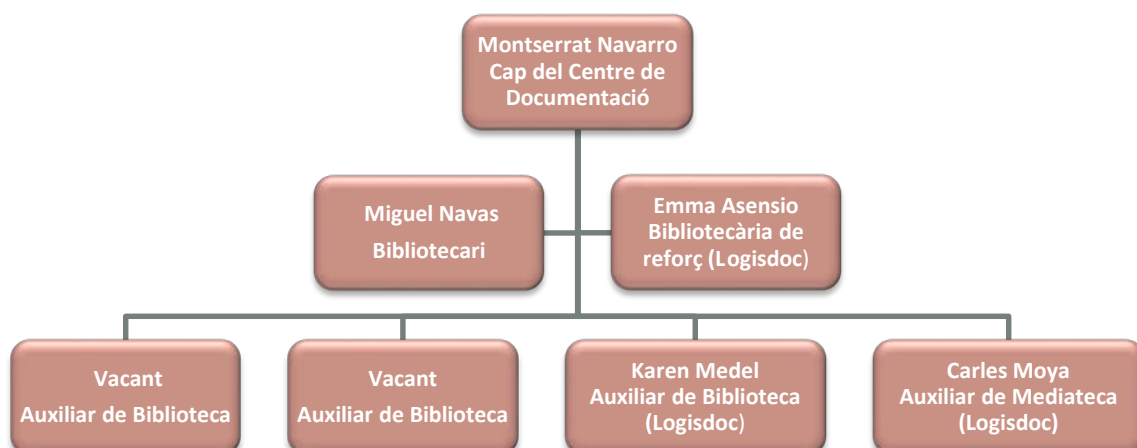
Incloem les seves publicacions en el repositori per a la recerca del Museu (RECERCAT).

Amb altres biblioteques

Amb la Biblioteca pública Ramon d'Alòs Moner per a l'organització de les dues sessions del Club de Lectura

Figurem en el Directorio i el Mapa de Bibliotecas Especializadas. Gobierno de España. Comisión Técnica de Cooperación Bibliotecaria

2.5. Equip

La modalitat de teletreball estrenada l'any passat a causa de la pandèmia va continuar durant el 2021. Tot i que després de Setmana Santa vam augmentar la presencialitat a 3

dies setmanals, les reunions per videoconferència van ser nombroses i en aquest sentit agraïm els ordinadors portàtils que el Museu va posar a disposició del personal de plantilla.

La necessitat de tenir el Museu Martorell totalment buit després de l'estiu, més l'absència del Miguel Navas per paternitat van fer inevitable reforçar l'equip. Així doncs, vam incorporar dues treballadores externes durant 6 mesos: la bibliotecària Sara Bragulat i l'auxiliar Patrícia Arimany. El fet que la Mediateca continués tancada al públic els dies feiners va possibilitar sumar l'auxiliar de biblioteca Karen Medel a l'equip estable, augmentant la jornada de 32 a 37,5 hores setmanals i el novembre i desembre vam comptar amb l'aportació de l'auxiliar autònom Eloi López.

El novembre es van aixecar les restriccions per a l'accés dels col·laboradors, fet que va permetre la reincorporació de la voluntària Beatriz Alonso.

Durant 4 mesos també vam comptar, en el marc del projecte per al tractament dels arxius històric i fotogràfic, amb l'arxiviera externa Anna Nicolau.

Tot i la dedicació extraordinària a les tasques relacionades amb el trasllat, el teletreball ens ha permès participar en més accions formatives que mai.

2.5.1. Formació

Vam participar en els següents congressos, cursos i sessions de formació:

Museos de ciència en tiempos de pandèmia: compartir problemas y soluciones / Asociación de Museos y Centros de Ciencia y Técnica de España. 9 de març de 2021. En línia. (2 hores)

Content curation / Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. 4 març a 18 març. En línia. (20 hores).

Propietat intel·lectual per a unitats d'informació / Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. 15, 16, 22 i 23 de febrer. En línia. (10 hores)

Taller sobre lideratge / Consorci MCNB. 9 i 23 d'abril i 7 i 21 de maig. En línia. (12 hores)

Per què dic blanc si vull dir negre / Ajuntament de Barcelona. Departament de Desenvolupament. 30 abril a 21 de maig. En línia. (10 hores)

Píndola Mindfulness / Consorci MCNB. 4 de maig. En línia. (2 hores)

Píndola Gestió de les càrregues de feina / Consorci MCNB. 12 de maig. En línia. (2 hores)

Píndola Llenguatge viu i constructiu / Consorci MCNB. 2 de juny. En línia. (2 hores)

Píndola Planificació estratègica / Consorci MCNB. 9 de juny. En línia. (3 hores)

Píndola Eines i estratègies de comunicació / Consorci MCNB. 23 de setembre. En línia (3 hores).

Descobreix el món de les Apps: gestió interna i què recomanar sobre ciències ambientals / Xarxa DocAmbCat. 1 d'octubre. En línia (5 hores)

Píndola Gestió de reunions / Consorci MCNB. 6 d'octubre. En línia (2 hores).

Intensiu Digital 2021: Impacte i necessitats dels projectes amb col·leccions digitals / Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC), Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals (UB), Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual de la UB. 20 d'octubre. En línia (5 hores)

XX Seminario de Centros de Documentación Ambiental y de Espacios Naturales Protegidos / Red Española de Centros de Información y Documentación Ambiental. 20-22 d'octubre, Valsain (Segovia). Vam presentar la ponència "Clubes de lectura en centros de información ambiental", conjuntament amb el Centro de Documentación del Agua y el Medio Ambiente de Zaragoza (CDAMAZ).

El Mindfulness aplicat a la teva tasca professional / Ajuntament de Barcelona. Departament de Desenvolupament. 26 d'octubre a 19 de novembre. En línia (10 hores)

Curs Propietat Intel·lectual i Creative Commons / Ajuntament de Barcelona. Departament de Desenvolupament. 27 d'octubre a 18 de novembre. En línia (10 hores)

Biblioteca Verda i Sostenibilitat / Goethe Institut de Barcelona i Biblioteques de Barcelona. 15 de novembre. (5 hores)

Quintas Jornadas sobre Bibliotecas de Museos: bibliotecas de museos, un espacio común / Musas. 21 i 22 de novembre de 2021. En línia (10 hores)

Gestió i avaluació de biblioteques / DocAmbCat. 23 novembre. En línia (5 hores)

Tallers Web of Science / FECYT. 24, 25 i 26 novembre. En línia (3 hores)

2.5.2. Publicacions

Asensio, E.; Navarro, M.; Navas, M.; et al. "El Centre de Documentació del Museu col·labora amb l'Institut Botànic de Barcelona per a la publicació d'imatges de la Biblioteca Salvador a MuseuObert". *Blog del Museu de Ciències Naturals de Barcelona*, 27.09.2021. <<https://blog.museuciencies.cat/2021/09/el-centre-de-documentacio-de-lmcnb-collabora-amb-libb-per-a-la-publicacio-dimatges-de-la-biblioteca-salvador-a-museuobert/>> També publicat per l'Institut Botànic de Barcelona a <<https://www.ibb.csic.es/ca/2021/09/museuobert-incorpora-registres-biblioteca-salvador/>>.

Navas-Fernández, M. "Les revistes en accés obert «diamant»: el vell nou camí = Las revistas en acceso abierto «diamante»: el viejo nuevo camino". *Blok de Bid*, 14.07.2021. <<http://www.ub.edu/blokdebid/ca/content/les-revistes-en-acces-obert-diamant-el-vell-nou-cami>, <http://www.ub.edu/blokdebid/es/content/las-revistas-en-acceso-abierto-diamante-el-viejo-nuevo-camino>>

Navas-Fernández, M.; Navarro, M.; Asensio, E. "Les publicacions de la Junta de Ciències Naturals de Barcelona, disponibles al portal Dialnet". *Blog del Museu de Ciències Naturals de Barcelona*, 25.11.2021 <<https://blog.museuciencies.cat/2021/11/les-publicacions-de-la-junta-de-ciencies-naturals-de-barcelona-disponibles-al-portal-dialnet/>>

Rodrigues, R.S.; Abadal, E.; Navas-Fernández, M. “Internacionalização de artigos científicos: estudo dos autores de uma universidade brasileira”. *Em questão*, v. 27, n. 4, p. 215-242, out/dez. 2021.

<https://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/520529/Rodrigues_2021.pdf>

2.6. Difusió

2.6.1. Activitats

Visites guiades

El tradicional cicle de visites guiades a la Biblioteca del Castell del Tres Dragons se suspèn, un efecte colateral més del trasllat.

Programa Ciutat Lectora

Programa impulsat per Barcelona Ciutat de la Literatura (UNESCO) i Biblioteques de Barcelona.

Hi participen 20 centres de formació de persones adultes i una cinquantena de grups d'aquests centres i té per objectiu introduir les dinàmiques dels clubs de lectura en el tarannà habitual d'aquesta oferta formativa amb accions de promoció de la lectura dins i fora de les aules al voltant de llibres de lectura fàcil.

El nostre Museu acull les tres sessions següents:

CFA Canyelles 19 d'abril

CFA Madrid 22 abril

CFA Rius i Taulet 29 abril

La trobada té lloc a la Sala de Lectura de la Biblioteca del Castell dels Tres Dragons entorn a l'obra *Frankenstein* i tot seguit oferim al grup una visita guiada per l'edifici.

El perfil de Twitter del CFA Rius i Taulet publica una entrada al seu blog sobre la visita. Nosaltres la re-piulem².

Sant Jordi

Celebrem la diada de Sant Jordi amb dues accions:

- Publiquem la **recomanació de lectura** de la novel·la *La taxidermista d'emocions*, de Mariló Alvarez Sanchis
- Participem en la campanya de **bookcrossing** de Musas, l'associació de biblioteques i centres de documentació de museus de l'estat espanyol. En aquesta ocasió, degut a la pandèmia, en lloc d'"alliberar" un llibre en un espai públic, s'ha editat un vídeo³ en què 52 institucions mostren alguna de les darreres publicacions pròpies. L'obra que presentem nosaltres és *Paisajes perdidos de la Tierra*, coeditada per Zahorí Books i l'MCNB.

Setmana Sense Soroll

² <https://twitter.com/MCNBbiblioteca/status/1388071671609892868>

³ <https://www.youtube.com/watch?v=ec2o6U80F00> (la nostra proposta apareix al minut 6:30)

El Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica (SPCALL) de la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya, va organitzar la Setmana Sense Soroll entre els dies 26 d'abril i el 2 de maig.

El Centre de Documentació vam participar en aquesta iniciativa realitzant una piulada amb una fotografia d'una lectora en silenci a la sala de la biblioteca del Laboratori de Natura⁴.

Nit dels Museus

Ens sumem als actes de celebració del Dia Internacional dels Museus obrint la Mediateca fins les 22 hores el dissabte 15 de maig. Tot i que va anar entrant gent ininterrompudament, no ens vam acostar a l'afluència de públic d'abans de la pandèmia.

Club de lectura

El llibre escollit fou *Mentes maravillosas: cómo piensan y sienten los animales* de Carl Safina.

El 19 d'octubre les persones inscrites ens vam instal·lar al vestíbul de la seu del Museu al Fòrum per intercanviar opinions sobre la lectura. Va conduir la sessió Barbara Sansone, etòloga de la Fundació Mona, que va projectar un vídeo realitzat per ella per il·lustrar diferents aspectes de l'obra i incitar al debat.

XX Seminario de Centros de Documentación Ambiental y de Espacios Naturales Protegidos

⁴ <https://twitter.com/MCNBbiblioteca/status/1388072534776729602>

Vam presentar la ponència “Clubes de lectura en centros de información ambiental”, conjuntament amb el Centro de Documentación del Agua y el Medio Ambiente de Zaragoza (CDAMAZ).

La lectura compartida a través de sessions de clubs de lectura és una oportunitat per a generar comunitat amb les persones usuàries de biblioteques i en el cas dels centres d'informació ambiental, també un recurs per a impulsar la consciència del medi ambient i la divulgació científica a través del diàleg i el debat, permetent arribar a nous públics.

Des de l'experiència de dos centres de documentació de RECIDA, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona amb sessions vinculades a exposicions temporals i el Centro de Documentación de Agua i Medio Ambiente de Saragossa, amb propostes mensuals que alternen novel·la i assaig, es convida als centres participants a treballar en xarxa a través de l'intercanvi de lots de préstec.

Museu Obert

#museuobert

Llibre Antic

Centre de Documentació del
Museu de Ciències Naturals de
Barcelona

+ de 23 peces al teu abast

Aquest portal tenia més de 60.000 peces de quasi 30 museus de Catalunya en acabar l'any. Per part nostra es va decidir començar amb els llibres més antics sobre insectes, elaborant un registre del llibre com a objecte museístic i aportat fotografia de la portada i enllaços al text complet disponible a biblioteques digitals patrimonials, si era el cas.

Durant l'any es van pujar 23 peces i es van difondre a Twitter amb l'etiqueta #LlibreAnticMCNB⁵.

A més a més, conjuntament amb l'Institut Botànic de Barcelona vam publicar 304 registres d'imatges dels llibres de la Biblioteca Salvador⁶.

2.6.2. Internet i xarxes socials

Twitter

Vam fer servir el nostre compte de Twitter⁷ com a eina principal de comunicació externa per a visualitzar i promocionar col·leccions, productes documentals, serveis i activitats.

L'any va acabar amb 448 seguidors i un total acumulat de 1.235 piulades des del 2019.

Quant a les estadístiques, l'eina d'analítiques pròpia de Twitter permet d'estudiar períodes trimestrals. A la següent taula recollim les dades de visualitzacions ("impressions") i ràtio d'interacció ("engagement rate"):

	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre	4t trimestre	Total any
Visualitzacions per dia	337	370	159	188	96.178
Interaccions per dia	5,7	5,9	2,1	7,1	1.893
Ràtio d'interacció	1,7%	1,6%	1,3%	3,8%	

⁵ https://twitter.com/hashtag/lilibreanticmcnb?src=hashtag_click

⁶ <https://www.museuobert.cat/ca/gabinet-salvador/explora/lilibres>

⁷ <https://twitter.com/MCNBbiblioteca>

“Engagement rate” és una ràtio que es calcula dividint les accions (agradaments, comentaris, retuits, clics) entre el nombre de visualitzacions. Si és superior a 1% és considerat com a “molt bo”⁸. En el nostre cas, podem observar que durant els primers tres trimestres es va superar aquest llindar i durant el quart i últim trimestre de 2021 es va arribar a 3,8%. Per tant, es pot considerar que aquesta xarxa social s'està gestionant bé.

Els tuits amb més èxit (“top tweets”) van ser els següents (seleccionarem la piulada amb més visualitzacions de cada trimestre):

MCNB Centre de Documentació @MCNBbiblioteca · Feb 2 Club de lectura sobre "Les històries naturals" @AnyPerucho 16 feb., 19-20.30h, online Llibre disponible a la #MediatecaMCNB i Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner @BibliotequesBCN (cal carnet) Amb @JuliaGuillamon i @MCNBeducacio museuciencies.cat/activitats/202... Queden places! pic.twitter.com/9nzPAokVeW	MCNB Centre de Documentació @MCNBbiblioteca · Apr 23 "La taxidermista d'emocions" de @MariloAlvarez, publicat per @bromera Una novel·la sobre l'amor, la llibertat i l'acceptació de la pròpia identitat sexual És la nostra recomanació per #SantJordi2021 Ressenya completa museuciencies.cat/la-taxidermist...
MCNB Centre de Documentació @MCNBbiblioteca · Sep 27 #Papallones als #Pirineus! Distribució d'algunes #Zygaena interessants al Pirineu de Catalunya: #Lepidoptera, #Zygaenidae, #Zygaeninae per J.J. Pérez, I. Romañá i M. Rondós @MCNBzoologia @museuciencies recercat.cat/bitstream/hand... frdisponible en français! #MCNBpublica pic.twitter.com/zZPDARYC5J	MCNB Centre de Documentació @MCNBbiblioteca · Dec 23 pic.twitter.com/kLFJof5C2N

Com es va mencionar a la memòria de l'any anterior, al novembre vam començar un fil⁹ de piulades sobre les publicacions de la Junta de Ciències Naturals de Barcelona, escanejades i penjades al web del Museu, i catalogades a Dialnet. Aquest fil es va tancar el 15 de juliol de 2021. En data 24/01/2022, el sistema d'anàlitzes web de Dialnet indicava que les 39 piulades que conformen aquest fil havien rebut més de 22.200 visualitzacions i havien generat 45 obertures de documents. D'aquestes dades és pot inferir que la difusió ha tingut força d'èxit a nivell de promoció del fons però no tant quant a la consulta directa dels documents, més enllà de l'entorn Twitter.

MuseuObert

Google Analytics, gestionat per Coeli, ens revela que, per al període maig-desembre, hi ha hagut 100 usuaris (que en principi són únics però dependrà de si esborren galetes o si es connecten des de dispositius únics), que representen el 5,1% de tot el portal durant el mateix període, han realitzat 512 visites (el 2,59% del total) a les pàgines de la nostra

⁸ <https://www.contentcal.com/blog/what-is-a-good-social-media-engagement-rate/>

⁹ <https://twitter.com/MCNBbiblioteca/status/1329765700337086465>

comunitat (que va acabar l'any amb 23 fitxes de llibres). Tenint en compte que a MuseuObert hi ha 29 museus participants, el pes relatiu de l'activitat generada per la nostra comunitat és correcte.

Les visites web, amb una durada mitjana de 3:30 minuts, van experimentar un pic màxim durant el juny, coincidint amb la promoció realitzada per Coeli. Durant la resta de l'any es va mantenir estable.

Llistes de distribució

A l'abril es va decidir enviar un formulari al personal intern, extern i col·laborador del Museu per tal de configurar enviaments de correu electrònic segons els interessos de cadascú. Així, s'han establert les següents llistes:

- Activitats (55 subscriptors). Cap correu enviat, ja que no es van programar activitats pròpies del Centre de Documentació.
- Informació bàsica (65 subscriptors). 5 correus enviats.
- Noves adquisicions (65 subscriptors). 2 correus enviats.
- Llibre del mes (49 subscriptors). 3 correus enviats.
- Guies i recomanacions de lectura (49 subscriptors). 3 correus enviats
- DocuMuseus (54 subscriptors). 8 correus enviats.
- Comunicació científica (64 subscriptors). 5 correus enviats.

2.6.3. Visites a recursos en línia

Com a novetat per a aquest exercici anual, hem volgut aglutinar en una taula comparativa les visites a recursos en línia que genera la nostra activitat:

Tot i que es tracta de conceptes molt diferents entre sí, ja que no és el mateix que algú vegi o cliqui a una piulada, o que accedeixi o descarregui un article científic, podem veure que RECERCAT rep moltes més visites que BCNROC per al mateix contingut, que les revistes publicades pel Museu reben més visites a Dialnet que a RECERCAT, que la diferència entre interacció i visualització a Twitter és molt gran, i que les estadístiques de MuseuObert i DocuMuseus (enviat amb Mailchimp) són encara discretes.

Contingut	Recurs i concepte	Durant 2021	Al mes	Al dia
Articles i publicacions d'autors del Museu	Visites a RECERCAT ¹⁰	34.259	2.854,9	93,9
	Visites a BCNROC ¹¹	7.436	1239,3	40,7
Revistes publicades pel Museu	Visites a Dialnet ¹²	53.368	4.447,3	146,2
	Visites a RACO ¹³	23.409	1.950,8	64,1
	Visualitzacions a Twitter	96.178	8.014,8	263,5

¹⁰ <https://www.recercat.cat/handle/2072/351515/statistics> (vegeu també 4.4.1)

¹¹ <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/120126/statistics> (vegeu també 4.4.1)

¹² Vegeu també 4.4.3.

¹³ Els continguts de RACO els entra el Departament de Publicacions, no el Centre de Documentació. Vegeu també 4.4.3

Difusió a xarxes socials ¹⁴	Interaccions a Twitter	1.893	157,8	5,2
Llibre Antic a #MuseuObert	Visites ¹⁵	512	64,0	2,1
Llibres i revistes sobre museologia	Obertures de DocuMuseus	230	19,2	0,6
	Clics a DocuMuseus	54	4,5	0,1

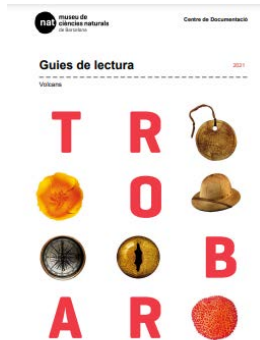
¹⁴ Vegeu també 2.6.2

¹⁵ Període de maig a desembre de 2021. La mitjana diària i mensual està calculada proporcionalment.

3. Processos clau - productes

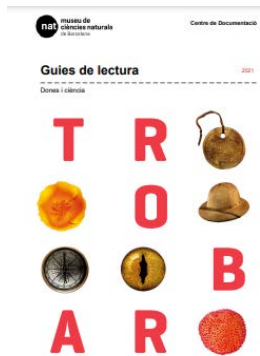
3.1. Guies de lectura

Volcans¹⁶

Amb aquesta guia vam voler connectar amb el nostre públic amb motiu d'un fenomen natural de rabiosa actualitat: l'erupció del volcà Cumbre Vieja, a l'illa canària de La Palma.

Dones i ciència¹⁷

Recull dels documents que conservem relacionats amb el paper de les dones en la ciència. Va ser una actualització de la guia que vam publicar el 2017 per sumar-nos a les commemoracions del Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència, instaurat tot just aleshores.

Degut a estar immerses en les tasques del trasllat de la Biblioteca del Martorell, no vam publicar, com hauria estat preceptiu, la guia de lectura dedicada a l'exposició temporal del Museu *Bebès animals*.

3.2. Novetats bibliogràfiques

Es van publicar i difondre tres butlletins de noves adquisicions:

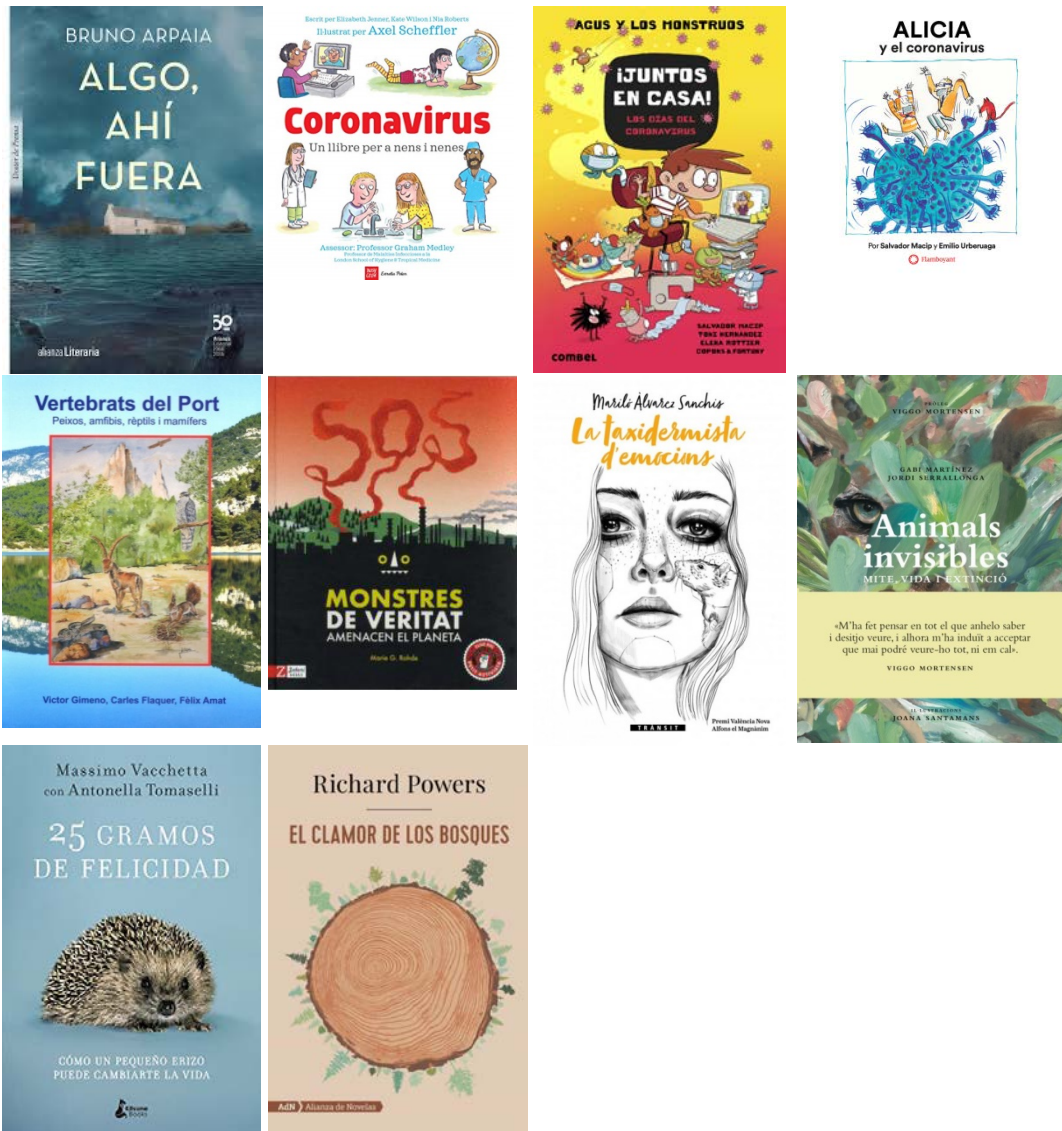
- [Especial infantil Nadal 2021](#)
- [Hivern 2021](#)
- [Gener-març 2021](#)

¹⁶ https://museuciencies.cat/wp-content/uploads/2021/10/Guia_lectura_Volcans_2021.pdf

¹⁷ https://museuciencies.cat/wp-content/uploads/2021/06/Guia_lectura_Dones-i-ciencia_2021.pdf

3.3. El Llibre del Mes

Es van ressenyar els següents llibres:

Podeu consultar les ressenyes en línia¹⁸.

3.4. DocuMuseus

A partir del gener de 2021 el butlletí DocuMuseus es va configurar i enviar mitjançant el sistema Mailchimp, contractat pel Museu.

Durant l'any es van elaborar 8 butlletins, i es van enviar a 44 subscriptors al gener (primer butlletí) i a 52 al desembre (el darrer), indicant un lleu augment de subscriptors durant el període. Els butlletins van estar oberts per una mitjana que ha oscil·lat entre el 52% i el 68%, però s'hi ha fet clic molt menys, entre el 8% i 20%. No es va rebre cap consulta ni

¹⁸ <https://museuciencias.cat/category/el-llibre-del-mes/>

sol·licitud documental al respecte, tot i que s'ha de tenir en compte que gran part dels continguts del DocuMuseus s'ofereixen en obert.

Quant als enviaments interns, tal i com s'ha explicat a l'apartat 2.6.2., els 8 butlletins es van enviar a un nombre similar de subscriptors (54), rebent-se 64 sol·licituds de documents.

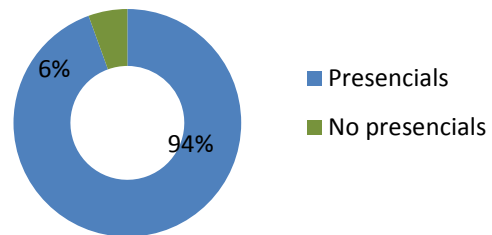
4. Processos clau – serveis

4.1. Informació i atenció al públic

Total usuaris atesos 2021

Presencials	8.261
No presencials	484
TOTAL	8.745

Total usuaris atesos

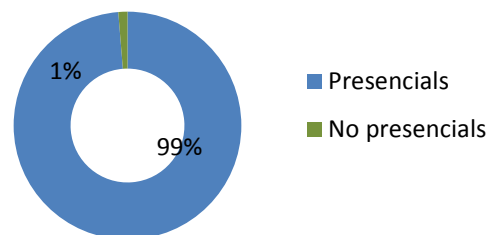

Biblioteca IBB

Total usuaris atesos 2021

Presencials	229
No presencials	3
TOTAL	232

Total usuaris atesos

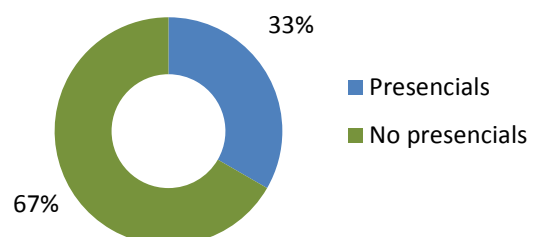

Arxiu IBB

Total usuaris atesos 2021

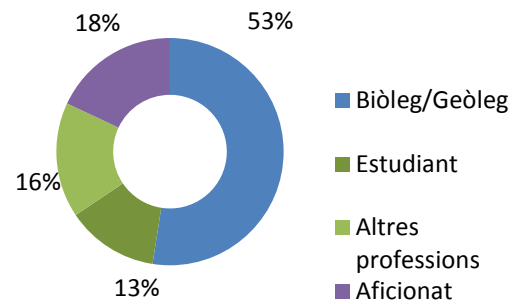
Presencials	3
No presencials	6
TOTAL	9

Total usuaris atesos

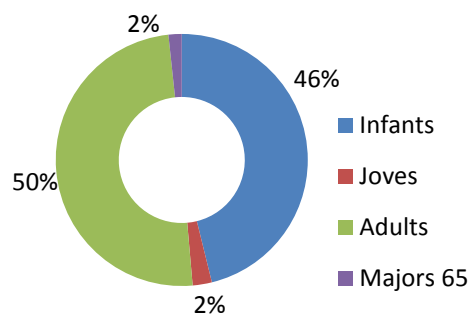
Total usuaris atesos**Tipologia usuaris Biblioteca 2021**

Biòleg/Geòleg	32
Estudiant	8
Altres professions	10
Aficionat	11
TOTAL	61

Tipologia usuaris Mediateca 2021

	Infants	Joves	Adults	Majors 65	TOTAL
Gener	290	10	330	6	636
Febrer	273	23	281	9	586
Març	325	17	355	15	712
Abril	361	15	353	12	741
Maig	356	16	371	16	759
Juny	202	23	222	6	453
Juliol	288	8	306	15	617
Agost	349	19	351	15	734
Setembre	304	11	326	4	645
Octubre	463	23	503	8	997
Novembre	301	16	333	14	664
Desembre	273	21	343	19	656
TOTAL	3.785	202	4.074	139	8.200

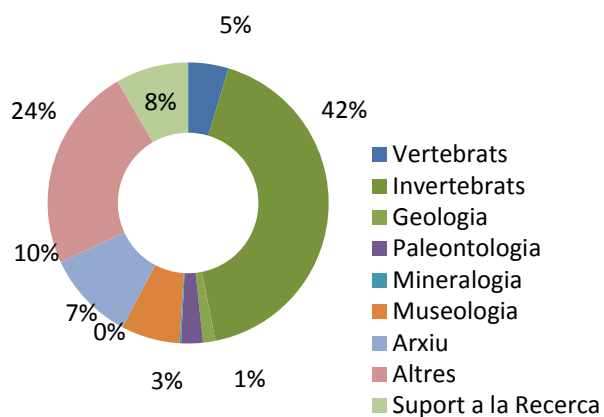
Tipologia usuaris Mediateca

Matèries consultades Biblioteca 2021

Vertebrats	26
Invertebrats	237
Geologia	8
Paleontologia	14
Mineralogia	1
Museologia	38
Arxiu	58
Altres	132
Suport a la Recerca	47
TOTAL	561

Matèries consultades Biblioteca

Matèries consultades Mediateca 2021

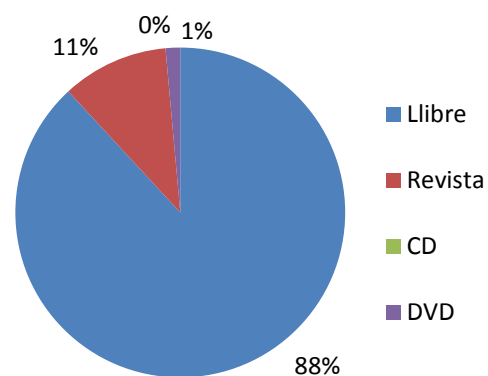
Obres de referència	4	Animals. Zoologia	30
Ciència i tecnologia	46	Comportament i sons. Etologia. Bioacústica	11
Natura (fauna, flora i gea)	764	Invertebrats no artròpodes	11
Parcs Naturals	32	Insectes. Entomologia	2
Conservació. Medi ambient	40	Vertebrats	9
Univers. Astronomia.	62	Peixos	4
Geoplanetologia		Amfibis	22
Minerals. Mineralogia.	33	Rèptils	12
Gemmologia		Aus	18
Roques. Geologia.	26	Mamífers	30
Oceanografia		Balenes i dofins. Cetacis	5
Volcans. Vulcanisme	32	Goril·les i ximpanzés. Primats	5
Temps. Meteorologia	3	Jardins i horts. Jardineria. Horticultura	8
Aigua. Hidrologia.	4	Abelles. Apicultura	4
Limnologia		Animals de granja. Animals domèstics	6
Fòssils. Paleontologia	11	Expedicions científiques	10
Dinosaures	14	Narrativa adults	53
Homínids. Home prehistòric.	3	Llibres infantils	5.591
Biologia	13		
Ecologia	5		
Evolució	32		
Plantes, flors i arbres.	22		
Botànica			
Bolets. Micologia	11		

TOTAL: 6.988**4.2. Préstec**

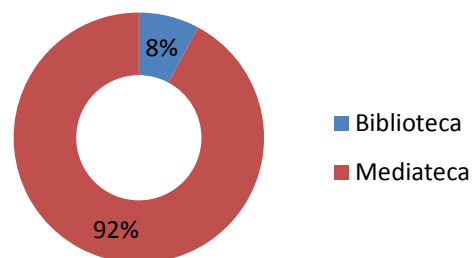
Des de la reobertura de la Mediateca només els festius, l'octubre de 2020, el préstec va experimentar un auge històric. Per dur el control dels retorns entre setmana vam comptar amb la col·laboració del personal de Recepció.

Préstec personal**Suports consultats a la Mediateca 2021**

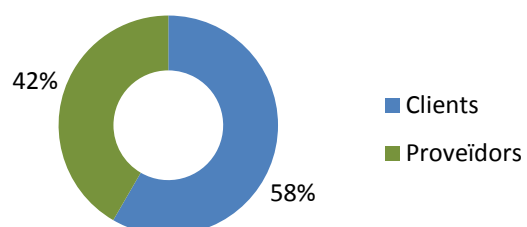
Llibre	6.158
Revista	730
CD	0
DVD	100
TOTAL	6.988

Suports consultats Mediateca**Préstec personal 2021**

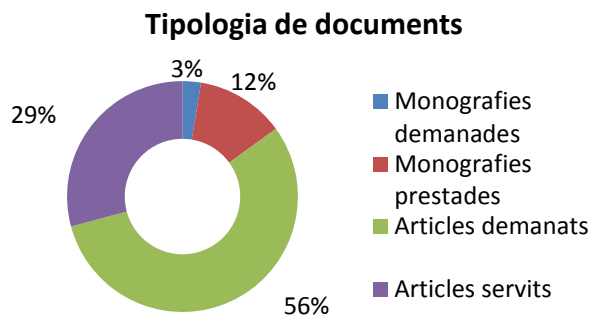
Biblioteca	76
Mediateca	894
TOTAL	970

Préstec personal**Préstec interbibliotecari****Préstec interbibliotecari 2021**

Clients	136
Proveïdors	97
TOTAL	233

Préstec interbibliotecari

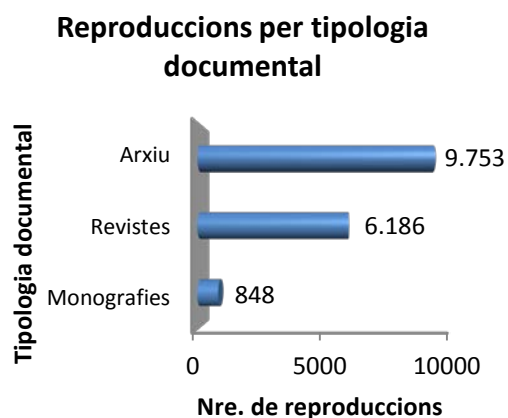
Tipologia de documents	2021
Monografies demanades	6
Monografies prestades	29
Articles demanats	130
Articles servits	68
TOTAL	233

4.3. Reproducció de documents

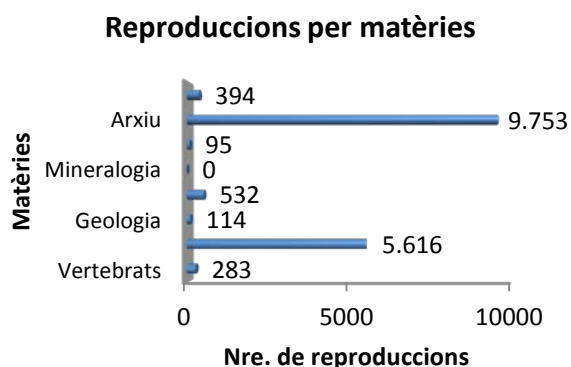
Reproduccions per tipologia documental

Tipologia documental	2021
Monografies	848
Revistes	6.186
Arxiu	9.753
Mapes	0
TOTAL	16.787

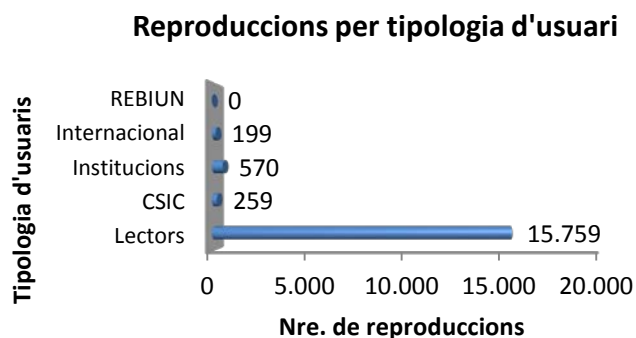
Reproduccions per matèries

Matèries	2021
Vertebrats	283
Invertebrats	5.616
Geologia	114
Paleontologia	532
Mineralogia	0
Museologia	95
Arxiu	9.753
Altres	394
TOTAL	16.787

Reproduccions per tipologia d'usuari

Tipologia d'usuari	2021
Lectors	15.759
CSIC	259
Institucions	570
Internacional	199
REBIUN	0
TOTAL	16.787

4.4. Suport a la recerca i a la difusió científica

4.4.1. Control i difusió de la producció científica institucional

RECERCAT

S'ha continuat pujant al repositori institucional de la recerca, hostatjat a RECERCAT¹⁹, els articles i publicacions de persones vinculades al Museu, sempre que ha estat possible trobar una versió en accés obert i sempre respectant els drets d'autor i d'explotació. L'any 2021

¹⁹ <https://www.recercat.cat/handle/2072/351515>

va acabar amb un total de 685 registres entrats, suposant un increment de 185 sobre l'any anterior, i un 31% de la producció científica institucional total si considerem els 2.193 registres que actualment hi ha al perfil Google Scholar.

Quant a les visites web, es pot apreciar que hi ha un augment exponencial des que vam començar l'any 2019. Així, del 2020 al 2021 hi ha hagut un augment del 72% en descàrregues d'articles (fitxers PDF) i un de més del doble (112%) en consultes:

	2019	2020	2021	Total acumulat
Descàrregues	269	8.290	14.268	22.827
Consultes	534	16.125	34.259	50.918

Val a dir que les descàrregues estan incloses a les consultes.

BCNROC

Es va col·laborar amb el SEDAC per a la participació a BCNROC. Així, el SEDAC s'encarregarà de fer càrregues periòdiques de la comunitat de RECERCAT en una comunitat específica al BCNROC²⁰. Es tracta d'una molt bona solució tecnològica per no haver de fer la feina dos cops i figurar també al repositori de l'Ajuntament, però també s'ha de tenir en compte el menor impacte de les publicacions científiques aquí. Així, mentre a RECERCAT es van produir més de 34.000 visites durant l'any, a BCNROC hi van haver poc més de 14.000. La procedència de les visites va ser majoritàriament Espanya, però també d'altres països com els EUA, França i Alemanya.

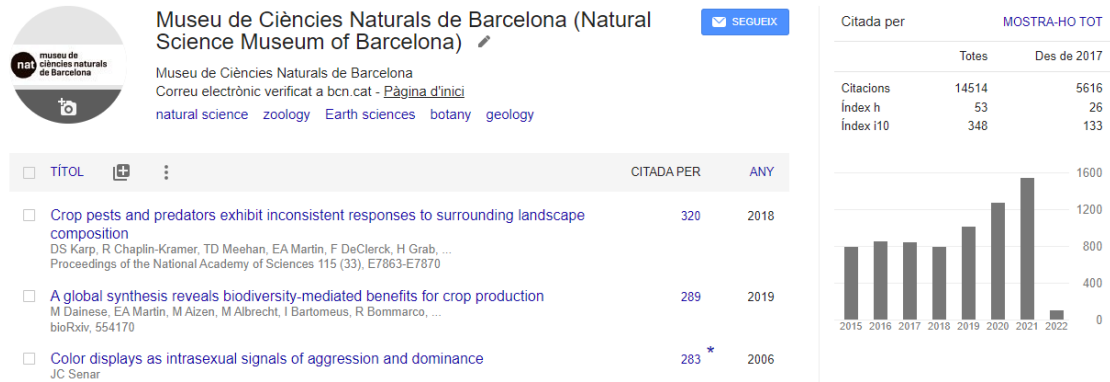
Google Scholar

El perfil a Google Scholar²¹ recull les referències (no els documents, com fa RECERCAT) de totes les publicacions que hem identificat de persones vinculades amb el Museu. Tot i que encara queden per revisar bibliografies antigues, es pot considerar que la cobertura és molt completa. A finals de 2021 hi havia 2193 registres, com hem mencionat. 59 d'ells corresponen a publicacions realitzades per autors de l'MCNB durant aquell any.

Les publicacions es poden ordenar per títol, nombre de cites i any de publicació. Al diagrama es pot observar que hi ha un augment sostingut de cites rebudes des del 2019. Això probablement sigui degut a la feina duta a terme per nosaltres a l'hora d'identificar i introduir referències, de manera que el sistema ha vinculat automàticament les cites, i no necessàriament perquè les publicacions científiques dels autors del Museu estiguin tenint més impacte ara que abans.

²⁰ <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jsui/handle/11703/120126>

²¹ <https://scholar.google.com/citations?user=mnPpbhAAAAJ>

Scopus i Web of Science

A Scopus tenim 439 articles i publicacions en el període 1979-2021, amb 5.752 cites rebudes. A Web of Science consten 284 documents (1985-2021), amb 4.259 cites rebudes i un Índex H de 34.

Dialnet

Vam continuar treballant en la identificació d'autors que al menys van signar un article com a personal intern, extern o col·laborador de l'MCNB, trobant-se en aquesta base de dades un total de 126. Tenint en compte que a finals de 2020 havia 119 autors identificats, podem dir que hi va haver un lleuger augment, tot i que és d'esperar que en algun moment deixi de créixer en arribar poc a poc a la totalitat d'autors identificables.

4.4.2. Suport al personal investigador

Es van atendre 47 consultes enviades pel personal investigador del Museu, relacionades amb gestors bibliogràfics i comunicació científica, principalment.

4.4.3. Suport a la difusió de publicacions

Revistes publicades pel Museu

Es va realitzar el seguiment de la indexació i l'impacte de les revistes publicades pel Museu.

Aquestes publicacions, a més de trobar-se a la web del Museu²², s'indexen a Dialnet i a RACO. Les dades de visites a Dialnet no són consultables públicament, però les de RACO sí²³. Presentem la informació de manera combinada a la següent taula:

Revista	Dialnet			RACO		
	Contingut	2020	2021	Contingut	2020	2021
ABC	2001-	21.864	33.558	2001-	35.484	11.705
AMZ	2017-	2.760	5.563	Complet (2003-)	6.504	2.809
TMGB	Complet (1990-)	7.848	9.500	Complet (1990-)	4.140	1.405
MZ	1958-1965	753	2.324	Complet (1958-)	11.232	6.789
TMZ	Sense contingut	660	714	Complet (1979-)	0	-
Monografies	Complet (2003-)	1.344	1.709	Complet (2003-)	1776	702
Total		35.229	53.368		59.136	23.409

La publicació amb el pes relatiu més important és sense dubte Animal Biodiversity and Conservation (ABC), amb el 63% a Dialnet i el 50% a RACO per a l'any 2021. Tots els títols han experimentat un augment de visites a Dialnet, i en canvi un descens a RACO. El total de visites a la revistes i publicacions del Museu a Dialnet ha experimentat un augment d'un 50%, mentre que a RACO els mateixos títols (que hi són amb els continguts complets, a diferència de Dialnet) han rebut un 60% menys de visites. Val a dir que aquestes visites es refereixen a accessos a pàgines de les publicacions en aquestes plataformes, i això inclou tant la pàgina inicial, com d'articles i resums, com de descàrregues de PDF. Aquestes darreres, però, representen només un 40% del total – és a dir, no podem assumir que totes les visites signifiquen accessos ni descàrregues dels articles.

El Consorci del Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), institució responsable de RACO, ens va informar que les dades d'analítiques web no són del tot fiables i que per a l'any següent hi haurà un canvi de sistema. Aquest fet podria indicar que s'estaven deixant de recollir algunes visites, i això explicaria la davallada del 2020 al 2021.

Quant als usuaris subscrits a les revistes (això vol dir subscripcions a alertes per correu electrònic amb nous exemplars o números entrats), tots els títols van experimentar un petit augment respecte de l'any anterior. Val a dir que la gran majoria de subscripcions (quasi 81%) pertanyen a ABC:

	2020	2021	% del total
ABC	694	706	80,9%
AMZ	21	31	3,6%
TMGB	68	72	8,2%
MZ	18	22	2,5%

²² <http://museucienciesjournals.cat/>

²³ https://raco.cat/raco/index.php/participant-statistics/?publisher_id=97&publisher_title=Museu%20de%20Ci%C3%A8ncies%20Naturals%20de%20Barcelona

TMZ	15	18	2,1%
Monografies	20	24	2,7%
Total alertes	836	873	

Quant a d'altres plataformes, la revista ABC figura al rànquing Google Scholar de l'any 2021²⁴, amb un índex H de cinc anys igual a 13 (el 2020 era d'11) i una mitjana de 18 (15 l'any anterior). Així, segons aquest índex²⁵, la revista ha millorat la seva relació entre impacte i productivitat dins la cobertura de Google.

Catalogació a Dialnet i el seu impacte

La següent taula recull les dades de catalogació a Dialnet (això inclou tant les publicacions pròpies del museu, com altres revistes i llibres del fons de la biblioteca):

Catalogació a Dialnet	2020	2021
Exemplars de revista	12	19
Articles de revista	118	212
Llibres col·lectius	4	2
Capítols de llibre col·lectiu	206	32
Llibres no col·lectius	31	86
Autors (creats)	301	629

Excepte els llibres col·lectius i els seus capítols, als quals durant el 2021 es va donar menys importància per focalitzar-nos més en la indexació de revistes i la producció científica institucional, la resta de tipologies documentals van ser més treballades. Així, es van entrar més exemplars de revista i per tant més articles, i es van catalogar més llibres no col·lectius (la majoria són publicacions de la Junta de Ciències Naturals de Barcelona). En conseqüència, es van crear més registres d'autor.

Quant a l'impacte d'aquesta tasca catalogràfica, en acabar l'exercici anual les revistes mantingudes per nosaltres tenien 1.680 alertes de nous continguts subscrites per usuaris de Dialnet, suposant un increment de 68 noves subscripcions amb respecte de l'any anterior. També s'han generat més de 53.000 mil visites a les pàgines de les revistes, suposant una mitjana diària de 146 visites.

Així, l'esforç catalogràfic del Centre de Documentació va continuar generant impacte en la comunitat científica catalana i hispanoamericana de Dialnet.

4.4.4. Suport al Departament de Col·leccions

A més a més del perfil de la producció científica institucional, gestionem un altre perfil a Google Scholar. En aquest cas, es recullen articles i publicacions que mencionen o estudien objectes de les col·leccions del Museu²⁶. Aquestes publicacions poden haver estat escrites

²⁴ https://scholar.google.com/citations?view_op=top_venues

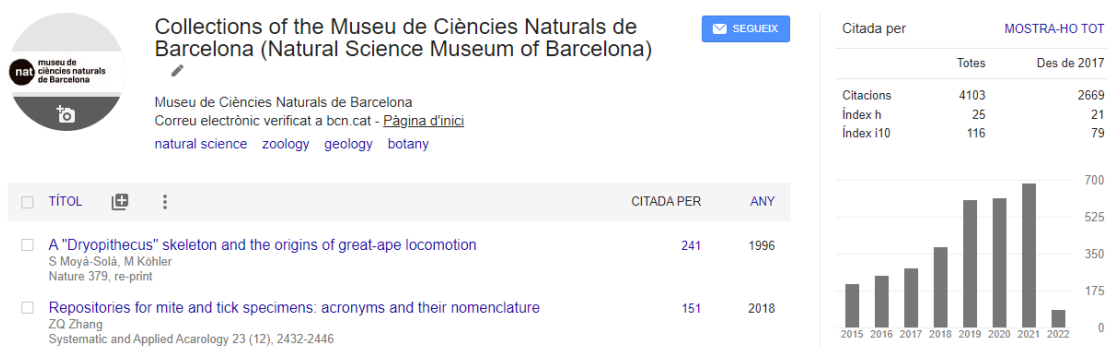
²⁵ https://ca.wikipedia.org/wiki/%C3%8Dndex_h

²⁶ <https://scholar.google.com/citations?user=XEiy6VgAAAAJ>

per persones vinculades al Museu, o no. A principis de l'any es va realitzar una extracció de 30 referències bibliogràfiques de publicacions de l'any anterior 2020, i es va confeccionar un llistat per a ser lliurat a Col·leccions. L'any 2021 es va tancar amb 46 noves publicacions afegides al perfil.

El perfil recull actualment 685 referències i la seva cobertura es considera completa des de 2013. Rep unes 4.100 cites, de les quals el 65% (2.669) provenen d'articles publicats a partir del 2017.

Abans d'acabar l'any, i en col·laboració amb altres persones del Museu i fora d'ell, s'ha començat a configurar l'esborrany d'un article d'investigació. Previsiblement, es publicaria al segon semestre de 2022 o primer de 2023.

5. Processos de suport

5.1. Distribució de les publicacions del Museu

Ens vam encarregar de la distribució de:

Animal biodiversity and conservation Vol. 44(1) i 44(2)

Treballs del Museu de Geologia es va deixar d'editar en paper.

Les gestions relatives a informar les entitats de l'intercanvi i actualitzar la base de dades es van posposar fins al 2022 a causa de la dedicació al trasllat.

5.2. Conservació i emmagatzematge

Biblioteca:

Vam fer enquadrar 100 volums de revista, majoritàriament de la Biblioteca del Museu Martorell per tal de facilitar el trasllat i posterior ordenació dels exemplars en les noves prestatgeries. A més a més, vam ensobrar i retolar la resta de revistes publicades en fascicles de molt poques pàgines, per tal que no es desordenessin en la fase d'encapsat.

Una tasca que va requerir un esforç considerable va ser la reducció dels estocs de les publicacions del Museu emmagatzemades en el Martorell. Així, de cada número de "Treballs del Museu de Geologia de Barcelona", igual com de les publicacions "Vidal" en vam deixar només 20 exemplars. Cal tenir present que d'alguns números en guardàvem més de 200 exemplars.

Durant la fase d'encapsat dels documents del Martorell per ser traslladats a un magatzem de custòdia, tasca encomanada a l'empresa Grop, vam estar molt pendents que es mantingués l'ordenació i senyalització que prèviament havíem establert:

Cada tipologia documental tenia una etiqueta de diferent color encapçalada per la paraula "Martorell" seguint el següent esquema:

R = revistes **M** = mapes **P** = publicacions del Museu **L** = llibres **T** = tesis

S = separates **MG** = material gràfic **GF** = gran format **AO** = arxiu oficina

En les etiquetes hi vam posar el número de capsa, correlatiu i independent per a cada tipologia i en les de revistes i llibres hi vam afegir el títol abreujat i el període temporal i l'interval de CDU respectivament. De tot en vam fer un inventari detallat.

Buidant un museu amb més de 150 anys d'història van aparèixer, en gairebé tots els espais, allò que en diem "calaixos de sastre", és a dir, objectes i materials en desús que van acabar sent revisats i esporgats per nosaltres.

A partir de l'encapsat i trasllat, els llibres i revistes de Ciències de la Terra es van emmagatzemar provisionalment al despatx del Castell.

En la data prevista teníem totes les col·leccions que hi havia al Museu Martorell, en aprox. 721,23 metres lineals distribuïts en 1.287 caixes en palets al magatzem extern de Logisdoc.

Arxiu

Pel que fa a la digitalització, durant el segon semestre de 2021 vam comprovar que les descripcions d'alguns expedients s'havien agrupat per data, i no per ID, tal i com està a la descripció d'Access i Atom. Aquest fet va portar l'arxivera a moure fulls, tant a l'expedient en paper com al digital, i renombrar noms de fitxers i formats digitals (passar arxius de PDF d'alta resolució a JPG). A més, Clipfiles ens va informar que a alguns expedients els faltaven fulls, tant a la versió consulta i/o conservació.

A partir del juliol de 2021 es va procedir a fer totes aquestes modificacions i anar enviant els arxius digitals a Clipfiles, per tal que els reemplaressin.

Els nous documents incorporats a l'Arxiu han estat emmagatzemats seguint la normativa habitual.

Arxiu IBB:

Amb pressupost provinent del CSIC es van substituir més de 100 contenidors de documents en paper i materials fotogràfics (fundes, sobres, carpetes, capsos) per d'altres sense reserva alcalina, PH neutre i lliures d'àcids.

5.3. Processament del fons documental

Biblioteca

Els 325 llibres arribats per compra, donació i intercanvi van ser completament processats i incorporats als prestatges els corresponents a les temàtiques representades a la Biblioteca del Castell, tret de 14, que van anar a les oficines del Jardí Botànic.

A més a més, amb els recursos extraordinaris amb què vam comptar, vam processar els fons pendents degut a la falta de personal. Estem parlant de:

- Publicacions de congressos emmagatzemades en un armari de les Balconades: 22 registres
- Biblioteca Julio Gómez-Alba: 418 registres

També vam poder realitzar una primera esporga de la col·lecció de separates Villalta: les 12 capsos existents van quedar reduïdes a 5.

Mediateca

Els 139 llibres adquirits van ser completament processats i incorporats als prestatges.

Arxiu Històric

Tractament de la col·lecció:

- Classificació, ordenació i condicionament de la documentació textual
- Registre, retolació de les camises i assignació de topogràfics a les unitats d'instal·lació.
- Descripció a Atom del fons general i de part dels fons personals ingressats
- Inventari en taula dels fons personals
- Registre i catalogació de cartells

Documents	Inventari de text	Entrada a Atom	Volum
Fons Xavier Pascual	X	X	3 capses
Fons Alfredo San Miguel	X	X	2 capses
Fons Joaquim Mateu	X	En procés	11 capses
Fons general		X	6 capses

Total de descripcions: **501 entrades**

Creació de registres:

Autoritat	Nom: 138
	Matèria: 34
	Topònims: 32
Gènere i forma	4
Quadre de classificació	15

Montserrat Navarro

Cap del Centre de Documentació

Juny de 2022